

Tiecelijn in Esopet – 2

GERT-JAN VAN DIJK

Een documentaire reeks over de raaf in de fabel, een 'bibliografische foto'. Als tweede komt de fabel van 'De raaf, de ezel en de wolf' aan bod.

De raaf, de ezel en de wolf

Aesopica posteriora, Medieval and Modern Versions of Greek and Latin Fables. With a Preface by Francisco Rodríguez Adrados, *Università di Genova*, I-III, 2015-2019, 137.

Ονος, κόραξ καὶ λύκος

“Ονος ἠλκωμένος τὸν νῶτον ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ καὶ τὸ ἔλκος κρούοντος, ὁ ὄνος ἀλγῶν ὠγκᾶτό τε καὶ ἐσκίρτα. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἐστῶτος καὶ γελῶντος, λύκος παριῶν ἐθεάσατο καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔφη· “ἄθλιοι ἡμεῖς, οἱ, κἂν αὐτῷ μόνον ὀφθῶμεν, διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξ ἀπόπτου δηλοῖ εἰσιν.

‘Een ezel die gewond was aan zijn rug graasde in een weiland. Toen een raaf op hem neerstreek en in zijn wonde pikte, balkte de ezel van de pijn en maakte hij bokkensprongen. Toen de ezeldrijver, die op een afstand stond, moest lachen, kwam er een wolf aan die het zag en bij zichzelf zei: “Wee ons, die zelfs als we alleen maar gezien worden, weggejaagd worden, terwijl ze hem nog toelachen bovendien.”

Deze fabel laat zien dat de booswichten onder de mensen zelfs van verre zichtbaar zijn.

Antieke versies

Grieks

Fabulae Aesopicae, ed. Hausrath, A., *Corpus Fabularum Aesopicarum*, Leipzig, Teubner 1940-1956, I, 202.

N. Holzberg, *Leben und Fabeln Äsops. Griechisch – deutsch. Herausgegeben und*

übersetzt von --, Berlijn/Boston, De Gruyter, 2021, 190.

Middeleeuwse versies

Grieks

Fabulae Aesopicae, ed. Hausrath, *ibid.*, III, 202.

Latijn

Conrad de Halberstadt, III, 202.

Opusculum fabularum. Die Fabelsammlung der Berliner Handschrift Theol. lat. fol. 142, ed.

Chr. Meckelnborg & B. Schneider, Leiden/Boston/Keulen, Brill, 1992, 3.16.

Moderne versies

Duits

J. Irmscher, (ed.), *Antike Fabeln. Griechische Anfänge. Äsop. Fabeln in römischer Literatur*.

Phaedrus. Babrios. Romulus. Avian. Ignatios Diakonos. Aus dem griechischen und lateinischen übersetzt von --, Berlijn/Weimar, Aufbau-Verlag, 1987, 105.

R. Nickel, *Äsop Fabeln. Griechisch/Deutsch. Übersetzung und Anmerkungen von --. Nachwort von N. Holzberg*, Stuttgart, Reclam, 2005, 191.

Engels

L.W. Daly, *Aesop without Morals. The famous Fables, and a Life of Aesop, newly translated and edited by --. Illustrated by Muscarella*, Grace, New York/Londen, Thomas Yoseloff, 1961, 190.

L. Gibbs, *Aesop's Fables*, Oxford University Press, 2002, 390.

L'Estrange: in H. Lindner, *Fabeln der Neuzeit. Ein Lese- und Arbeitsbuch*, München, Fink 1978, 193.

B.E. Perry, *Babrius and Phaedrus. Newly Edited and Translated into English, Together with an Historical Introduction and a Comprehensive Survey of Greek and Latin Fables in the Aesopic Tradition*, Cambridge, MA, Harvard UP; London, Heinemann, 1965, 190.

L.W. Daly, *Aesop without Morals. The famous Fables, and a Life of Aesop, newly translated and edited by --. Illustrated by Muscarella, Grace*, New York/Londen, Thomas Yoseloff, 1961, 190.

Frans

E. Chambry, *Aesopi fabulae*, I-II, Parijs, Les Belles Lettres, 1925-1926, 274.

D. Loayza, *Esopo Fables. Edition bilingue. Traduction, introduction et notes*, Parijs, Flammarion, 1995, 190.

Meslier 108.

Grieks

Georgios Aitolos, *Muthoi tou Aisoopou*, in: G.M. Parasoglou, *Andronikos Noukios*.

Georgios Aitolos. *Aisoopou Muthoi. Oi prootes neollènikes metaphraseis*, Athene, Estia 1993, 114.

A. Noukios, *Muthoi tou Aisoopou*, in: Parasoglou, *ibid.*, 95.

Italiaans

E. Ceva Valla, *Esopo Favole. Introduzione di G. Manganelli, Traduzione di --. Con le xilografie veneziane del 1491 e una nota di G. Mardersteig*, Milaan, Rizzoli, 1995, 274.

Latijn

Camerarius: *Aesopi Phrygis Fabularum celeberrimi autoris Vita. Fabellae Aesopicae plures quadringentis, quaedam prius etiam, multae nunc primum editae: omnes autem orationis conveniente & aequabili veluti filo pertextae a Ioachimo Camerario Pabergensi. Fabulae item Livianae duae, & Gellianae aliquot, nec non Politiani, Gerbelii & Erasmi narrationes. His accessit explicatio nonnullorum & demonstratio Graecorum autorum, de quibus vel fabulae aliquae vel praecepta decerpta fuerint: Cum indice capitum & locorum quorundam doctrinae & sententiarum, ad quae narrationes referri possint*, Tubingen, Ulricus Morhardus, 1538, 115 (66-2).

Nederlands

Aesopus, Alle fabels met houtgravures van Th. Bewick, Stichting School voor Filosofie (SSF), Amsterdam, Driehoek, [1982], 274.

Spaans

G. López Casildo, *Esopo. Fábulas. Introducción, traducción y notas de --*, Madrid, Alianza, 1998, 274.